

[Ingerlise Koefoed]

og at andre levende væsener end mennesket har krav på at få respekteret deres egenart?

Hvad der kan ske på længere sigt med den nye udvikling, kan vi slet ikke vide. Men vi kender andre tegn på, at der er grænser for, hvor megen manipulation naturen kan klare. Man har, fordi der var brug for brænde, fældet regnskoven mange steder. Man har, fordi der var brug for mad, fældet regnskoven for at dyrke korn. Resultatet er ørken og ikke frugtbare marker. Forsvinder regnskoven, bliver det næste resultat iltmangel. Den slags ændringer af naturen er i vor fjernsynstid ikke ukendte fænomener for de fleste af os, og det er de store miljøkatastrofer og forureningskatastrofer heller ikke.

Det er den slags ting, der er med til at gøre mange mennesker bange for det næste fremskridt: hvordan skal man få sikkerheden med? Hvordan bevidstheden? Vi har trods alt med de fremskridt, der hidtil er sket, haft tid til at tænke. Vi har haft tid til at vænne os til ting – hvis vi da vil vænne os til dem – vi har haft tid til at diskutere. Men det, der kan komme til at ske med de nye teknologier, bliver sværere at følge med i. Det går rasende hurtigt, så hurtigt, at selv forskerne, der arbejder med de ting, ikke får trukket vejret, og konkurrencen på området er så stor, at den sætter hastigheden endnu en tak i vejret. Hvor bliver de mennesker, der ikke arbejder direkte med tingene, så af i farten? Hvordan følger de med? Hvordan sikrer vi, at de får mulighed for at få indsigt, for at være med til at bestemme, for at finde ud af, hvor langt eller kort deres etiske fornemmelser kan klare at man driver omformningen?

I den lovgivning, der nu skal laves om disse ting, må der efter min mening tages hensyn til befolkningens krav om indsigt, viden, indflydelse. Det må gøres dels ved, at der, som det tidligere er blevet sagt i dag, etableres en uafhængig forskning på området, dels ved, at der oprettes et uafhængigt gen-etisk nævn – for mig meget gerne i sammenhæng og i samklang med det nævn, der bliver nedsat af indenrigsministeren. Det skal følge udviklingen nøje, det skal orientere lovgivere og ministre, og det skal også have mulighed for at råbe op, hvis tingene nærmer sig punkter, hvor der er brug for overvejelser og måske for grænsedragninger. Og der må så derudover af de penge, der sættes af til udviklingen af bioteknologi, reserveres penge

til en meget grundig oplysningskampagne, der ikke skal have til formål at dysse folk ned og give dem falsk beroligelse, men som skal oplyse, som skal lægge ud til debat, som skal stille spørgsmål, som skal stille åbenhed om indhold, muligheder og konsekvenser for samfundet, menneskesyn og natursyn til rådighed for overvejelserne.

Vi kan selvfølgelig være glade for, at Danmark har mulighed for at blive konkurrencedygtig også på det bioteknologiske område, men vi skal ikke være så glade, at vi ikke giver os selv lov og tid til at overveje og til at skabe sikkerhed og viden. Vi sang i skolen et vers af en salme, et meget flot vers, og det lød sådan:

»Gik alle konger frem på rad
i deres magt og vælde,
de mægted ej det mindste blad
at sætte på en nælde.«

Den salme er ved ikke at passe mere. Er der så ikke grund til at give mulighed for, at alle kan følge med i og være medbestemmede om udviklingen, før man blindt iler videre?

Lone Dybkjær (RV):

Jeg vil godt takke for såvel initiativet til debatten som for miljøministerens svar. Det er efter min opfattelse et rimeligt afbalanceret svar, men det var også en meget afbalanceret forespørgsel, og det synes jeg lover godt for den videre debat.

Jeg vil dog godt nævne et par ting, som jeg kunne have ønsket mig at miljøministeren var gået dybere ind i, og som måske meget godt illustrerer det problem, vi står over for, nemlig at emnet er, hvad man med et indviklet ord kalder tværsektorielt. Det er selvfølgelig tværfagligt i sin natur, men det er også tværsektorielt, når det drejer sig om ministeriernes opbygning, og det gør jo, at det måske alligevel går hen og bliver en lidt begrænset debat, vi får her.

Jeg kunne som et enkelt eksempel nævne, at jeg selvfølgelig godt ville have haft noget mere generelt at vide om alle de problemer, der rejser sig, som også nogle af ordførerne har været inde på, men det kan vi nok nå frem til i det videre arbejde med denne sag.

Men fremfor alt kunne jeg måske godt have tænkt mig at høre noget mere om Eureka-programmet og de danske planer i den